

Repertoriumnummer 2022 / 2259	
Datum van uitspraak 13 oktober 2022	
Rolnummer 2021/AB/262	
Beslissing waartegen beroep 18/1284/A	

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00002924254-0001-0017-01-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSCRECHT WERKNEMERS - kinderbijslag
tegensprekelijk arrest
definitief

H

RRN

wonende te

appellant,
vertegenwoordigd door mr.

tegen

1. G

geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr.

2. VLAAMS AGENTSCHAP VOOR UITBETALING VAN TOELAGEN IN HET KADER VAN
GEZINSBELEID, ON 0692.793.497, 1000 BRUSSEL, Trierstraat 9,
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr.

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:
Het hof houdt rekening met de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel op 08 maart 2021, 6e kamer (A.R. 18/1284/A)
- het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie op 02 april 2021,
- de conclusies voor de appellant,
- de conclusies voor de geïntimeerden,
- de voorgelegde stukken.

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet op de openbare zitting van 8 september 2022, waarna de debatten werden gesloten. Advocaat-generaal bracht een mondeling advies uit, waarop tweede geïntimeerde mondeling heeft gerepliceerd.

De zaak werd in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

I. De feiten en de rechtspleging in eerste aanleg

1.

De feiten werden door de eerste rechter correct samengevat als volgt:

Mevrouw G en de heer H huwden op 25 november 2005 onder het stelsel van scheiding van goederen naar Belgisch recht. Op 30 januari 2007 kregen zij een zoon, M FAMIFED, rechtsvoorganger van het VUTG, betaalde de gewone kinderbijslag ten gunste van dit kind uit aan de moeder, mevrouw G wegens de prestaties van zijn vader, de heer H

Op 23 juni 2017 neemt mevrouw G contact op met FAMIFED via het contactformulier op de website van FAMIFED (stuk 3 adm. dossier VUTG). Zij schrijft het volgende:

"Ik heb al twee maanden kinderbijslag niet ontvangen, waarom wou dat zijn?"

Met vr grt"

Op 26 juni 2017 vraagt een medewerker van FAMIFED haar om haar telefoonnummer door te geven. Mevrouw G antwoordt daarop op 27 juni 2017 het volgende (stuk 3 adm. dossier VUTG):

"Ik verblijf in Mexico vanaf augustus 2016 voor de school jaar van M

Mijn gsm in Mexico ..."

Op 30 juni 2017 mailt zij nogmaals (stuk 3 adm. dossier VUTG):

"Al drie maanden lang kinderbijslag niet ontvangen."

FAMIFED mailt haar daarop op 3 juli 2017 het volgende (stuk 3 adm. dossier VUTG):

"Geachte Mevrouw,

Naar aanleiding van wijziging in uw kinderbijslagdossier werd de kinderbijslag uitbetaald sinds 01/04/2017 op circulaire cheque en werd er navraag gedaan om ons eventueel een nieuw rekeningnummer door te geven.

De circulaire cheques werden verstuurd naar uw adres hier in België samen met het formulier om ons een rekeningnummer door te geven. Als u de circulaire cheques niet kan innen, zullen die vervallen en zullen wij die terug ontvangen om eventueel later opnieuw uit te betalen.

Naar aanleiding van uw informatie dat u in Mexico verblijft dienen wij het kinderbijslagdossier te onderzoeken, het dossier staat voorlopig in onderzoek.

Gelieve ons de volgende informatie mee te delen:

- Sinds wanneer verblijft u specifiek in Mexico?*
- Heeft u een tewerkstelling in Mexico?*
- Sinds wanneer is uw zoon Marcel in Mexico?*

Als wij de nodige informatie hebben kunnen wij uw dossier verder onderzoeken, en kunnen wij u ook de juiste informatie geven over het onderzoek van het dossier."

Mevrouw G antwoordt nog dezelfde dag (stuk 3 adm. dossier VUTG):

"Mijn zoon studeert in Mexico, ik heb hier geen werk, we komen naar België en dan terug naar Mexico, elke jaar zo. Mijn rekening blijft hetzelfde."

Daarop antwoordt FAMIFED op 4 juli 2017 (stuk 3 adm. dossier VUTG):

"Geachte mevrouw,

Aangezien uw zoon in Mexico studeert hebben wij de exacte periodes nodig dat u in Mexico bent en de exacte periodes dat u in België verblijft met uw zoon.

Sinds wanneer (welke schooljaren?) volgt uw zoon studies in Mexico?

Wij hebben deze gegevens nodig om het recht op kinderbijslag verder te kunnen onderzoeken."

Mevrouw G antwoordt op 5 juli 2017 (stuk 3 adm. dossier VUTG):

"Beste mevrouw,

Wij zijn in Mexico gebleven dit jaar omdat de papa van M_i wilt van mij scheiden. We zijn met gescheiden goederen getrouwd, hij heeft het gezin huis vorige zomer verkocht en M_i en ik hebben geen plaats voor te wonen in België. Ik was in Mexico geboren, toch ben ik ook belg, zo is M_i

Ik heb kinderbijslag heel nodig.

Zou u aub mij helpen, wat moet ik doen voor te kunnen krijgen?"

Op 7 juli 2017 antwoordt FAMIFED (stuk 3 adm. dossier VUTG):

"Geachte mevrouw,

Wij kunnen voorlopig geen kinderbijslag uitbetalen aangezien u langer dan 2 maanden in het buitenland verblijft met uw kind en omdat uw kind daar opgevoed wordt en lessen volgt.

Als een kind buiten België wordt opgevoed en daar ook lessen volgt dient er een afwijking aangevraagd te worden om recht te hebben op kinderbijslag. In bijlage van deze mail vindt u een vragenlijst voor een individuele afwijking aan te vragen in de kinderbijslagregeling.

Gelieve deze formulier zo goed mogelijk in te vullen en door te sturen of door te mailen naar contactpersoon die op het formulier staat.

Als wij een beslissing ontvangen voor deze afwijking kunnen wij uw kinderbijslagdossier verder behandelen."

Op 25 augustus 2017 mailt FAMIFED bijkomend nog de volgende vraag aan mevrouw G (stuk 4 adm. dossier VUTG):

"Kunt u ons meedelen vanaf welk schooljaar uw zoon M lessen volgt in Mexico."

Daarop antwoordt mevrouw G nog de volgende dag (stuk 4 adm. dossier VUTG):

"Marcel volgt al vier jaar lessen in Mexico, wij kwamen elk jaar mijn familie bezoeken tijdens t winter en dan beetje bij beetje langer tijd tot waren wij heel de 9 maanden van school gebleven, ik heb mij verontschuldigd naar jullie, omdat ik niet wist, dat ik moest de situatie bij jullie aanmelden, we waren altijd ingeschreven in België, ons thuis (domicilie) was daar, in WECHELDERZANDE. Mijn ex man werkte altijd in België."

Op 8 september 2017 dient mevrouw G bij de FOD SOCIALE ZEKERHEID een verzoek tot afwijking in voor een kind dat in het buitenland wordt opgevoed of lessen volgt (stuk 5 adm. dossier VUTG).

Op 22 januari 2018 wordt de scheiding door onderlinge toestemming tussen mevrouw G en de heer H uitgesproken (stuk 1 dhr. H). De rechter homologeert daarbij de overeenkomst die tussen mevrouw G

en de heer H werd gesloten op 7 juni 2017 met betrekking tot hun minderjarig kind, M l.

Op 13 april 2018 beslist de FOD SOCIALE ZEKERHEID om geen afwijking toe te staan daar Marcel niet in het buitenland verblijft omwille van medische redenen in hoofde van één van de ouders of zichzelf (stuk 6 adm. dossier VUTG).

Op 1 augustus 2018 volgen dan de bestreden beslissingen (stukken 8 en 9 adm. dossier VUTG), voor een bedrag van respectievelijk 1.060,10 euro en 3.973,78 euro, identiek gemotiveerd als volgt:

"Wij stelden vast dat wij u een bedrag betaalden terwijl de toekenningsvoorwaarden niet vervuld waren:

*Wij kunnen u geen kinderbijslag toekennen voor uw zoon M l. vanaf 1 september 2013, omdat hij sindsdien lessen volgt in Mexico.
(artikel(s) 52 en 62)"*

Er worden naderhand door FAMIFED nog herinneringen gestuurd aan mevrouw G l. waaruit blijkt dat het bedrag van 1.060,10 euro intussen herleid werd tot 735,71 euro daar de 3 niet-geinde circulaire cheques (april, mei en juni 2017) in mindering werden gebracht (herinneringen verstuurd op 2 oktober 2018 (stuk 13 adm. dossier VUTG) en op 9 oktober 2018 (stuk 14 adm. dossier VUTG). **De betwiste periode betreft dus nog 1 september 2013 tot en met 31 maart 2017.**

2.

Bij verzoekschrift van 4 september 2018 tekende mevrouw G l. beroep aan tegen de 2 beslissingen van FAMIFED (rechtsvoorganger van de VUTG) bij de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel, waarmee beslist werd dat er geen kinderbijslag voor haar zoon M l. kan toegekend worden vanaf 1 september 2013 omdat hij sindsdien lessen volgt in Mexico en dat de ten onrechte betaalde kinderbijslag moet worden terugbetaald, zijnde 1.060,10 euro (voor de periode 9/2013 tot en met 6/2014) en 3.973,78 euro (voor de periode 7/2014 tot en met 6/2017), zijnde in totaal 5.033,88 euro.

Het VUTG stelde een tegenvordering in en een tussenvordering tegen de heer H l. Deze vorderingen strekten ertoe een terugbetaling te bekomen van de som van 4.709,49 euro, vermeerderd met intresten en kosten, en de heer H l. hoofdelijk, dan wel in solidum samen met mevrouw G l. te veroordelen.

Bij vonnis van 8 maart 2021, ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 12 maart 2021, oordeelde de arbeidsrechtbank als volgt:

"De vordering van mevrouw G _____ in hoofdde is ontvankelijk, doch ongegrond.

De tegen- en de tussenvordering van VUTG zijn ontvankelijk en gegrond.

Bijgevolg worden mevrouw G _____ en de heer H _____ hoofdelijk/solidair veroordeeld tot terugbetaling van de ten onrechte ontvangen kinderbijslag voor de periode van 1 september 2013 tot en met 31 maart 2017 voor een totaalbedrag van 4.709,49 euro, te vermeerderen met de nalatigheidsinteressen aan de wettelijke rentevoet vanaf 1 augustus 2018 tot de datum van algehele betaling.

De rechtbank veroordeelt VUTG tot de kosten van het geding (art. 1017, tweede lid en 1018 Ger.W. en wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand) en vereffent deze als volgt:

- een rechtsplegingsvergoeding van 262,37 euro die toekomt aan mevrouw G _____ ;*
- een rechtsplegingsvergoeding van 262,37 euro die toekomt aan de heer _____ IS;*
- 20,00 euro bijdrage die toekomt aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.*

De vordering van mevrouw G _____ in ondergeschikte orde, zijnde haar vordering gericht tegen de heer H _____ in gedwongen tussenkomst en vrijwaring, is ontvankelijk en in de hierna bepaalde mate gegrond.

Zo mevrouw G _____ de gehele schuld ten aanzien van VUTG zou voldoen, dan dient de heer H _____ haar te vrijwaren voor de helft van dit bedrag.

Voor wat betreft deze procesverhouding moeten mevrouw G _____ en de heer H _____ elk de eigen kosten dragen."

II. Het hoger beroep

3.
De heer H _____ stelde hoger beroep in.
Hij vordert in zijn laatste conclusie:

"Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Dienvolgens het eerste vonnis te hervormen en te zeggen voor recht.

-De vordering tot gedwongen tussenkomst en vrijwaring van mevr. G onontvankelijk doch geheel ongegrond te willen verklaren;

-De vordering van VUTG onontvankelijk, minstens verjaard en geheel ongegrond te verklaren voor wat betreft de vordering tegen zijn persoon;

Ondergeschikt,

De vordering van VUTG te herleiden tot 2.185,26 EUR en Concluant en mevr. G hiertoe hoofdelijk/in solidum te veroordelen.

Te zeggen voor recht dat op het bedrag waartoe Concluant hoofdelijk zou zijn gehouden tot terugbetaling aan VUTG slechts interesten kunnen lopen vanaf 10.07.2020.

Dienvolgens mevr. G en VUTG in solidum, de een bij gebreke van de ander, te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de gebruikelijke rechtsplegingsvergoeding in beide aanleggen welke in hoofde van Concluant begroot kan worden op € 780,00."

4.

Mevrouw G stelde met haar eerste conclusies incidenteel beroep in en vordert in het dispositief van haar conclusies:

"Het hoger beroep van appellant onontvankelijk doch ongegrond te verklaren;

Rechtdoende op incidenteel beroep, het vonnis a quo te bevestigen behoudens in zoverre de eerste rechter meent dat er sprake is van bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige verklaringen in hoofde van conluante en dienvolgens het terug te betalen bedrag te beperken tot 2.185,26 euro.

Appellant te horen veroordelen tot het betalen aan conluante van de kosten van het geding, met in begrip van de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van het basisbedrag."

5.

Het VUGT vordert in haar laatste conclusie:

"Het hoger beroep ongegrond te verklaren.

Het tussengekomen vonnis te bevestigen, en derhalve Mevrouw G en M. H hoofdelijk, dan wel in solidum, en minstens Mevr. G, te veroordelen tot de betaling aan het VUTG van een bedrag van 4709,49€, te vermeerderen met de nalatigheidsintresten aan de wettelijke rentevoet in burgerlijke zaken vanaf 19/08/2015 tot algehele betaling.

In ondergeschikte orde, Mevrouw G en M. H hoofdelijk, dan wel in solidum, en minstens Mevr. G, te veroordelen tot de betaling aan het VUTG van een bedrag van 2.185,26€, te vermeerderen met de nalatigheidsintresten aan de wettelijke rentevoet vanaf 01/08/2018 tot algehele betaling.

In ieder geval, de RPV van M. H lastens het VUTG te herleiden tot 262,37 € in eerste aanleg en tot 378,95 € in graad van beroep."

Het vonnis werd ter kennis gebracht op 12maart 2021. Het hoger beroep is ingesteld in overeenstemming met wettelijke bepalingen en binnen de wettelijke termijn. Het is ontvankelijk. Het incidenteel beroep is eveneens ontvankelijk.

III. Bespreking

III.1. M.b.t. de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank en de ontvankelijkheid van de vorderingen oordeelde de eerste rechter terecht wat volgt:

De rechtbank is bevoegd om kennis te nemen van het geschil (art. 580, 2° Ger.W. en art. 117 lid 1 Algemene Kinderbijslagwet).

Wat betreft de vordering in tussenkomst en vrijwaring die mevrouw G instelde t.a.v. de heer H is deze rechtbank eveneens bevoegd. Art. 564 Ger.W. schrijft immers voor dat de rechtbank waarvoor een vordering aanhangig is gemaakt, bevoegd is om kennis te nemen van de vordering in tussenkomst.

Het beroep tegen de beslissingen van de kinderbijslaginstelling moet worden ingesteld binnen een periode van 10 jaar vanaf de datum van de beslissing (art. 2262bis BW). In dit geval dateren de bestreden beslissingen beide van 1 augustus 2018. Mevrouw G

heeft hiertegen beroep ingesteld per verzoekschrift dat verstuurd werd op 4 september 2018. Het beroep van mevrouw G tegen beide beslissingen is dus tijdig ingesteld.

Er bestaat geen betwisting over de ontvankelijkheid van het beroep van mevrouw G en de door haar ingestelde vordering in gedwongen tussenkomst. Haar vordering is ontvankelijk.

III.2. Ten gronde:

Artikel 52 van de AKBW bepaalt:

“De kinderbijslag is niet verschuldigd ten behoeve van de kinderen die worden opgevoed of lessen volgen buiten het Koninkrijk.

De bevoegde minister of de ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid die hij aanduidt, kan evenwel in behartigenswaardige gevallen een vrijstelling verlenen van de in het vorige lid bepaalde voorwaarden. Als hij van die mogelijkheid gebruik maakt, bepaalt de minister of de aangewezen ambtenaar het bedrag van de kinderbijslag.

De bevoegde minister heeft dezelfde bevoegdheid inzake categorieën van behartigenswaardige gevallen. Hij dient dan wel vooraf het advies van het Beheerscomité van FAMIFED in te winnen”.

De eerste rechter stelde terecht dat vaststond dat mevrouw G in Mexico verbleef met haar zoon M sedert 2013, en dat de kinderbijslag dus onterecht werd uitbetaald en kan teruggevorderd worden.

Op zich wordt door partijen niet meer betwist dat er vanaf september 2013 geen recht op kinderbijslag meer bestond voor M

III.3 De verjaringstermijn wat betreft de terugvordering:

Overeenkomstig art. 1235 BW onderstelt iedere betaling een schuld.

Hetgeen betaald is zonder verschuldigd te zijn, kan worden teruggevorderd voor zover de verjaring niet is ingetreden.

Bij conclusie neergelegd ter griffie op 23 juli 2019 formuleerde het kinderbijslagfonds een tegeneis strekkende tot terugvordering van de onverschuldigde betalingen.

Wat betreft de verjaring van de terugvordering oordeelde de eerste rechter dat de heer Horemans en mevrouw G opzettelijk onvolledige verklaringen hebben afgelegd zodat de verjaringstermijn van 5 jaar van toepassing is:

Art. 120bis AKBW voorziet momenteel:

"De terugvordering van de ten onrechte uitbetaalde uitkeringen kan niet geëist worden na verloop van een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum waarop de uitbetaling is geschied.

Benevens de redenen waarin is voorzien in het Burgerlijk Wetboek, wordt de verjaring gestuit door het eisen van het onverschuldigd uitbetaalde, door middel van een ter post aangetekend aan de schuldenaar betekend schrijven.

In afwijking van het eerste lid wordt de verjaringstermijn op vijf jaar gebracht als de ten onrechte betaalde uitkeringen verkregen werden door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen. Die termijn gaat in op de dag waarop de instelling kennis heeft van het bedrog, de arglist of de bedrieglijke handelingen van de sociaal verzekerde." (nadruk door het hof)

Het 3de lid van dit art. 120bis werd ingevoerd via art. 49 van de wet van 28 juni 2013 (BS 1 juli 2013) en dit met ingang van 1 januari 2014, met uitzondering van de 2de zin die reeds uitwerking kreeg op 1 augustus 2013. Voor deze wijziging luidde het 3de lid van art. 120bis als volgt:

"In afwijking van het eerste lid wordt de termijn gebracht op:

- vijf jaar, indien de ten onrechte uitbetaalde uitkeringen werden verkregen door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen;

Uit art. 2 BW vloeit voort dat een nieuwe wet van toepassing is op toestanden die na haar inwerkingtreding ontstaan en op de toekomstige gevolgen van de onder de vroegere wet ontstane toestanden die zich voordoen of die voortduren onder geldingsduur van de nieuwe wet, voor zover die toepassing geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten.

Op het ogenblik dat het nieuwe 3de lid van art. 120bis werd ingevoerd, was er voor wat betreft de kinderbijslag die voor M ontvangen werd in 2013 nog geen verjaring ingetreden in functie van het oorspronkelijke 3de lid (de kinderbijslag die betaald werd voor de maand september 2013, werd betaald op 8 oktober 2013), zodat de nieuwe verjaringsregels van toepassing zijn.

VUTG meent dat toepassing gemaakt moet worden van de verjaringstermijn van 5 jaar zoals voorzien in het 3de lid van art. 120bis AKBW. Volgens VUTG is er sprake van bedrieglijke handelingen of valse of bewust onvolledige verklaringen aangezien de rechtsvoorganger van VUTG, nl. FAMIFED, maar op 27 juni 2017 heeft vernomen dat M in Mexico verbleef en daar school liep. Pas na herhaalde vragen om verduidelijking vanwege FAMIFED blijkt uiteindelijk dat M al sinds september 2013 naar school gaat in Mexico.

In het thans bestreden vonnis deelde de eerste rechter het standpunt van VUTG.

Het KB van 12 april 1984 tot vaststelling van de verplichting om elke wijziging die de toekenning of de betaling van de gezinsbijslag in de kinderbijslagregeling voor werknemers kan beïnvloeden, mede te delen (BS 19 april 1984) voorziet in art. 1 het volgende:

"De rechthebbende en de bijslagtrekkenden zijn ertoe gehouden onmiddellijk de bevoegde kinderbijslaginstelling op de hoogte te brengen van elk element, met uitzondering van de inwerkingtreding van een nieuwe wettelijke of reglementaire bepaling die op hen betrekking zou kunnen hebben, dat van aard is een wijziging te brengen in de toekenning of de betaling van de gezinsbijslag."

De eerste rechter meende dat het niet aangeven van dergelijke elementen daar waar dit uitdrukkelijk verplicht wordt opgelegd, er op neerkomt dat de rechthebbende of bijslagtrekkende een opzettelijk onvolledige verklaring aflegt. Er bestaat arglist in hoofde van de rechthebbende of bijslagtrekkende, niet alleen wanneer zij leugenachtige beweringen afleggen, maar ook wanneer zij schuldig verzuim plegen.

Het advies van het openbaar ministerie:

Mevrouw de advocaat generaal stelt in haar mondeling advies dat de eerste rechter terecht heeft geoordeeld dat m.b.t. de betwiste periode (1 september 2013 – 31 maart 2017) geen recht meer bestond op kinderbijslag voor M

Zij verwijst terecht naar de basis van de terugvordering, zijnde art. 52 eerste lid AKBW, dat bepaalt: *"De kinderbijslag is niet verschuldigd ten behoeve van de kinderen die worden opgevoed of lessen volgen buiten het Koninkrijk."*

1) T.a.v. mevrouw G

Op 31 juli 2017 werd mevrouw G ambtshalve afgeschreven voor het buitenland. Er blijkt niet dat zij eerder een verklaring heeft afgelegd m.b.t. een verhuis naar Mexico.

De oorspronkelijke vordering had enkel als partijen het kinderbijslagfonds en mevrouw G. De heer H was niet in de procedure betrokken. Hij werd later in tussenkomst gedagvaard door mevrouw G

Indien het kinderbijslagfonds inroept dat de 5-jarige verjaringstermijn van toepassing is omdat de ten onrechte betaalde uitkeringen verkregen werden door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen van de betrokkenen, rust de bewijslast hiervan op het kinderbijslagfonds.

Voor september 2013 had mevrouw G zonder twijfel recht op de kinderbijslag voor haar nog jonge kind (*30 januari 2007). Vermits hij nog scholier was in de lagere school, kregen partijen niet jaarlijks een in te vullen vragenlijst m.b.t. de studies van het kind, maar werd de kinderbijslag gewoon verder betaald. Door het kinderbijslagfonds wordt geen aanvangsdocument voorgelegd waarin vermeld wordt dat een verklaring bij bepaalde wijzigingen moest gebeuren.

Sedert 2013 verbleef mevrouw G hoofdzakelijk in Mexico met haar zoon, doch kwam zij regelmatig terug naar België. In 2016 kwam zij voor het laatst naar België. De heer H is in 2016 nog bij mevrouw G in Mexico geweest. Toen heeft hij besloten te scheiden. In februari 2017 is hij teruggekeerd naar België. De echtscheidingsprocedure werd in 2017 opgestart en de echtelijke woonst werd verkocht. Op 22 januari 2018 zijn partijen uit de echt gescheiden.

Om de verjaringstermijn op 5 jaar te kunnen brengen, moet er een verband bestaan tussen de onverschuldigd ontvangen betaling en de bedrieglijke handeling en de opzettelijk onvolledige verklaring.

Er blijkt uit de feiten dat mevrouw G zelf het kinderbijslagfonds contacteerde toen zij geen betalingen meer ontving, en dat zij blijkbaar onwetend was van het feit dat zij als Belg met een Belgisch kind, en nog gedomicilieerd in België geen recht meer had op kinderbijslag.

Zij had een verplichte verklaring inderdaad niet afgelegd, doch overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Cassatie kan noch uit de overweging dat de betrokkene zich op de hoogte had kunnen stellen van de omvang van haar verplichtingen, noch uit de vaststelling dat zij een verplicht aangifte niet heeft gedaan, wettig het bestaan

van bedrieglijke handelingen worden afgeleid die het verlenen van onverschuldigde prestaties zouden hebben veroorzaakt.

(cfr.:

[https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2006:ARR.20061204.2/FR?HILi=eNpLtDKzg_s60MrAutjI0sIJKSk0pykxNz8nMyk5Vss60MgSKW1opZSTmpaTmZOalg8SMoGgdXF2CPF3dfTy9vF1B4sYwcTQzTCBmeDj6ubj6ePq5g8RMoWllc2sBSzlpYA==\)](https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2006:ARR.20061204.2/FR?HILi=eNpLtDKzg_s60MrAutjI0sIJKSk0pykxNz8nMyk5Vss60MgSKW1opZSTmpaTmZOalg8SMoGgdXF2CPF3dfTy9vF1B4sYwcTQzTCBmeDj6ubj6ePq5g8RMoWllc2sBSzlpYA==))

Mevrouw de advocaat-generaal adviseert in dit complex dossier, met voldoende band met België zodat bedrog in hoofde van mevrouw G niet is aangetoond. Zij verwijst eveneens naar een arrest in die zin van de 7de kamer van dit arbeidshof, uitgesproken op 4 februari 2021, in een zaak met AR. Nr. 2018/AB/623.

2) T.a.v. de heer H

Het kinderbijslagfonds beroept zich op art. 222 Oud BW volgens het welke iedere schuld die door een der echtgenoten wordt aangegaan ten behoeve van de huishouding en de opvoeding van de kinderen de andere echtgenoot hoofdelijk verbindt.

Wat de verjaring betreft, stelt het kinderbijslagfonds dat, aangezien het om een hoofdelijke schuld gaat, de verjaringsstuitende akte ten aanzien van één van de schuldenaars (hier de terugvorderingsbeslissing van 1 augustus 2018 lastens mevrouw G) ook geldt ten aanzien van de andere hoofdelijke schuldenaar (art. 1206 Oud BW).

Wat de ingeroepen hoofdelijke gehoudenheid van de heer H betreft, verwijst mevrouw de advocaat-generaal naar een arrest van het Hof van Cassatie van 19 maart 2007, waarbij het Hof van Cassatie stelde : *“De kinderbijslag is een tegemoetkoming van de sociale zekerheid in de kosten verbonden aan de opvoeding van het kind en wordt uitbetaald aan de ouder die het kind daadwerkelijk opvoedt; de verplichting om een onverschuldigd ontvangen kinderbijslag terug te betalen is geen schuld die is aangegaan ten behoeve van de huishouding of van de opvoeding van de kinderen.”*

(Cfr:

[https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2007:ARR.20070319.1/NL?HILi=eNpNjssOgiAUBf+IX8DIKZed0giBtCYqe5VGGk1rgrlx/rt9RV2eWZyZi0KGL4IRNWGOZDqPz9tAKolgQILkIZRdsVkfKpMYtZiFJYkhJRJ9n7UYpLpYlhqWlrlK5S4y/7lbNYdNbUEewFdSeMmeMrsWYXII6ZVL2nDaU5cUBfSrAPAZfNtzWrds7WAc4H8bJD6ua5lrgRDbudj3B5k1S14=\)](https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2007:ARR.20070319.1/NL?HILi=eNpNjssOgiAUBf+IX8DIKZed0giBtCYqe5VGGk1rgrlx/rt9RV2eWZyZi0KGL4IRNWGOZDqPz9tAKolgQILkIZRdsVkfKpMYtZiFJYkhJRJ9n7UYpLpYlhqWlrlK5S4y/7lbNYdNbUEewFdSeMmeMrsWYXII6ZVL2nDaU5cUBfSrAPAZfNtzWrds7WAc4H8bJD6ua5lrgRDbudj3B5k1S14=))

Mevrouw de advocaat-generaal adviseert bijgevolg dat er geen hoofdelijke gehoudenheid is op grond van art. 222 Oud BW.

Beoordeling door het hof:

Mevrouw G _____ is alleszins gehouden tot terugbetaling van hetgeen zij onverschuldigd heeft ontvangen.

Wat de verjaringstermijn betreft, sluit het hof zich aan bij het uitvoerig gemotiveerd mondeling advies van de advocaat-generaal: In deze zaak wordt door het kinderbijslagfonds niet aangetoond dat er een verband bestaat tussen de onverschuldigd ontvangen betaling en de bedrieglijke handeling en de opzettelijk onvolledige verklaring.

Het wordt hier niet bewezen dat het feit dat mevrouw G _____ haar adreswijziging niet tijdig meedeelde bij de gemeentelijke overheid of het feit dat de overeenkomst voor echtscheiding door onderlinge toestemming nog een oud adres vermeldt (waarop mevrouw nog steeds gedomicilieerd was), of het niet-aangeven aan het kinderbijslagfonds van feitelijk verblijf in het buitenland, kan beschouwd worden als een bedrieglijke handeling of opzettelijk onvolledige verklaring met de bedoeling om kinderbijslag te ontvangen. Zoals blijkt uit de feiten en correct wordt samengevat in het advies van de advocaat-generaal is er geen document aan mevrouw overhandigd dat vermeldt waar en wanneer zij een aangifte van wijziging moet doen. Er werd haar ook geen formulier toegestuurd om op geregelde tijdstippen het recht op kinderbijslag te bevestigen. Mevrouw G _____ contacteerde zélf het kinderbijslagfonds toen de kinderbijslag niet meer werd gestort, in de overtuiging dat zij er nog recht op had. Er is in dit dossier geen afdoende bewijs van bedrieglijk inzicht bij het niet-afleggen van een verplichte verklaring.

Om de redenen die mevrouw de advocaat-generaal aanhaalt, en die bijgetreden worden door het hof, is de verjaringstermijn te bepalen op 3 jaar.

Het terug te betalen bedrag moet teruggebracht worden tot wat ontvangen werd in de periode van augustus 2015 tot en met juni 2017, hetzij 2.185,26 euro. De vordering lastens mevrouw G _____ is voor dit bedrag gegrond. Het eerste vonnis wordt vernietigd voor wat méér werd toegekend aan het kinderbijslagfonds.

Wat de heer H _____ betreft, oordeelt het hof dat het advies van mevrouw de advocaat-generaal eveneens kan worden gevolgd: de terugbetaling van onverschuldigde kinderbijslag is geen contractuele schuld en is dus, zoals het Hof van Cassatie het stelde, niet bedoeld bij art. 222 Oud BW: hiervoor bestaat er geen hoofdelijkheid.

Er bestaat ook geen verbintenis in solidum: er is geen schuld aangegaan ten behoeve van de huishouding of de opvoeding van de kinderen (cfr. het hogervermeld arrest van het Hof van Cassatie van 19 maart 2007). Art. 203 Oud BW bepaalt: *“§1 De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de gezondheid, het toezicht, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van hun kinderen...§ 2 Met middelen wordt onder andere bedoeld alle beroepsinkomsten, roerende en onroerende*

inkomsten van de ouders, alsook alle voordelen en andere middelen die hun levensstandaard en deze van de kinderen waarborgen.” Art. 203§1 BW stelt een in solidum gehoudenheid m.b.t. de onderhoudsverplichting van de ouders t.o.v. hun kind: wanneer één ouder in gebreke blijft zijn verplichtingen uit te voeren of overlijdt, moet de andere ouder alleen instaan voor het totale onderhoud en de volledige opvoeding van het kind. Art. 203§1 betreft dus alleen de relatie ouders-kind. (zie Govaerts, M., Brouwers, S., “de verplichting van de ouders hun kinderen levensonderhoud, opvoeding en opleiding te verschaffen (art. 203, 203bis-203quater oud BW en de art. 1253ter/4, §2 Ger.W., 1288, eerste lid, 3° Ger.W. en 1320-1322/1 Ger.W. in Verzamelwerk Govaerts, M., Brouwers, S., “Alimentatievorderingen”, p. 235 en volgenden) Dit betreft niet de relatie m.b.t. andere schuldeisers: enkel het meerderjarig kind en de ouder bij wie het minderjarige kind verblijft, kunnen een vordering instellen op grond van art. 203 §1 Oud BW. Een derde-schuldeiser kan zich niet steunen op de artikelen 203 en 203bis Oud BW om een schuldvordering te stellen met betrekking tot het kind (zie Govaerts, M., Brouwers, S., o.c., p. 253, randnummer 306).

Art. 203§2 Oud BW regelt vervolgens hoe ouders van elkaar de bijdrage kunnen vorderen in de kosten die voortvloeien uit artikel 203§1 Oud BW.

Er blijkt nergens uit dat de heer H niet heeft bijgedragen naar evenredigheid van zijn middelen om te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de gezondheid, het toezicht, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van zijn kind. Vermits wat mevrouw G van de heer Horemans vordert geen bijdrage is in een schuld aangegaan ten behoeve van de huishouding of de opvoeding van het kind, is haar vordering ten aanzien van de heer H ongegrond.

Het kinderbijslagfonds roept ten onrechte in dat de heer H door zijn onrechtmatige daad, met name het niet aangeven dat zijn echtgenote en kind in Mexico verbleven, het voordeel heeft genoten van de kinderbijslag zodat hij zich verrijkt heeft zonder oorzaak. Een verrijking is ieder voordeel waardeerbaar in geld dat kan bestaan ofwel in een vermogensaanwas, ofwel in een bevrijding of vermindering van een bepaalde verplichting. Zij onderstelt een daadwerkelijke baattrekking. (cfr. Cass. 3 februari 2022, Nr. C.20.0368.N).

Het hof stelt hier vast dat mevrouw G de kinderbijslag alleen inde en dat zij tijdens de thans nog weerhouden periode van augustus 2015 tot en met juni 2017 voornamelijk afzonderlijk verbleef in Mexico. De heer H wist pas op het ogenblik dat hij betrokken werd in de procedure in eerste aanleg (op 28 mei 2020) dat er een probleem was in verband met onterecht geïnde kinderbijslag. Hij moet inderdaad overeenkomstig art. 203 BW bijdragen in de kosten van de opvoeding van zijn kind, doch er blijkt niet dat hij dat niet heeft gedaan. Hij heeft de kinderbijslag nooit zelf ontvangen. Er wordt niet aangetoond dat hij een daadwerkelijke baattrekking heeft gehad en zich dus heeft verrijkt zonder oorzaak.

De vorderingen lastens de heer Horemans zijn bijgevolg ongegrond.

De kosten van het geding:

De kosten van het geding moeten beperkt worden zoals bepaald in het dispositief. Deze zaak betreft een geschil bedoeld bij art. 580 Ger.W., waarvoor de verschuldigde rechtsplegingsvergoeding wordt vastgesteld bij art. 4 van het KB van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het gerechtelijk wetboek, en niet het tarief van art. 2 van hetzelfde KB dat de heer H vordert.

OM DEZE REDENEN

BESLIST HET ARBEIDSHOF

De Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werd nageleefd.

Mevrouw advocaat-generaal, bracht haar eensluidend mondeling advies uit, waarop het VUTG heeft gerepliceerd.

Het arbeidshof oordeelt op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Het hoger beroep van de heer H is ontvankelijk en gegrond.
Het eerste vonnis wordt vernietigd. Alle vorderingen jegens de heer H zijn ongegrond.

Het incidenteel beroep van mevrouw G is ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond.
Het bestreden vonnis wordt hervormd: de terugvordering van het VUTG is in de volgende mate gegrond:

Mevrouw G wordt veroordeeld tot betaling aan het VUTG van de som van 2.185,26 euro, meer de nalatigheidsintresten aan de wettelijke rentevoet vanaf 1 augustus 2018 tot aan de datum van algehele betaling.

De kosten van de eerste aanleg worden begroot zoals in het thans bestreden vonnis.

Het VUTG wordt, in overeenstemming met artikel 1017, al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek, veroordeeld tot de kosten, wat de wederzijdse vorderingen betreft tussen de heer Horemans en mevrouw G en de VUTG. Deze kosten worden begroot als volgt:

- in hoofde van mevrouw G op 378,95 € rechtsplegingsvergoeding
- in hoofde van de heer H op 378,95 euro rechtsplegingsvergoeding;
- 20,00 euro bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

Wat de vordering van mevrouw G lastens de heer H betreft, worden te kosten van het geding in hoger beroep omgeslagen.

Dit arrest werd gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit :

Bijgestaan door , raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
, griffier

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van 13 oktober 2022 door:

, raadsheer,

, griffier

